SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #2.2017

LEIRSOMMER!

Tusenvis av speidere har vært på leir i sommer, de fleste på landsleiren Nord 2017 i Bodø. Se mange fine bilder derfra!

EGNE BEVER- OG SMÅSPEIDER-SIDER!

INNHOLD

NORD 2017, STOR BILDEREPORTASJE
side 6

HVORFOR ER SPEIDERSKJERFET RUTETE?
side 28

TIL SKOGS PÅ NM
side 36

UVANLIGE PATRULJENAVN
side 38

BLI MED PÅ WORLD SCOUT JAMBOREE 2019
side 42

BREV TIL EN STATSMINISTER
side 44

TA FN-MERKET
side 47

FOR DEG MELLOM 6 OG 10 ÅR

DEN SNODIGE NATUREN
side 30

HODEBRY OG VITSER
side 32

TA MERKET PRIMITIV MAT PÅ BÅL
side 34

PREMIEQUIZ 6-10
side 35

FASTE SPALTER

KORTNYTT, side 3
PEFFENS HJØRNE, side 48
PREMIEQUIZ 10-16, side 50
INFORMASJON, side 51

F-1

HVA ER DETTE? Bokstaven og tallet viser hvilket *mål* i programmerkene saken passer til. Merkene og målene finner du i loggbøkene og i Speiderbasen.

LEDER

REDAKTØR: KIRVIL KAASA

HURRA FOR HØSTEN!

Nå har skolen begynt, etter en lang sommerferie, og nye speidereventyr venter på oss!

Var du på leir i sommer? Kanskje på landsleir i Bodø sammen med cirka 9 000 andre, til og med? Mange har fortalt at de syntes det var sommerens beste opplevelse. I dette nummeret av Speideren kan du kose deg med noen av de tusenvis av bildene som ble tatt. Hvis du var med på Nord 2017, kommer du til å kjenne deg igjen!

Du som har vært speider en stund, og som har fått bladet noen ganger allerede, ser kanskje at det er annerledes denne gangen. Det er fordi vi har slått sammen bladet for bevere og småspeidere med bladet for stifinnere og vandrere. Uansett hvor gammel du er, kommer du til å finne lesestoff, tips og oppgaver som passer for deg.

Har du fått høstens terminliste allerede? Da er det sikkert noen ting du gleder deg ekstra til, kanskje en patruljetur, eller et speidermøte hvor dere skal gjøre noe uvanlig? Uansett hva du synes ser mest gøy ut, håper jeg at du får mye moro i speideren i høst.

God lesing!

Speiderhilsen
Kirvil Kaasa
ansvarlig redaktør

ALLTID BEREDT

Besøksadresse:
St. Olavsgate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

Miljøfyrtårn®

Forbundskontoret til Norges speiderforbund er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa
Design: Løwehjerte
Forsidefoto: Jeroen Schaaphok
Trykk: 07 Media
Opplag 6–16: 11 300
Redaksjonen avsluttet: 23.8.2017
Generalsekretær: Knut Harald Ulland
Speidersjef: May-Britt Roald
Bidragsytere: Kommunikasjonsetaten for Nord 2017, speidere fra 5. Drammen sjøspeidergruppe. Tiril Fosen, Maria Gran, Anders Myhr Nielsen, Bendik Fjeldstad, Ksenia Sazonova

Redaksjonen:
Alexander Vestrum
Anne Cathrine Hyde
Carl-Frederic Salicath
Christian Sangereid
Hanna Mastad
Tove Arntzen

KORTNYTT

TEKST: ALEXANDER VESTRUM OG KIRVIL KAASA

FOTO: VERONICA PEDERSEN, FLYKTNINGHJELPEN

EN MILLION TIL BARN OG UNGE PÅ FLUKT

Resultatet av Speideraksjonen, som ble gjennomført i april, er 1 052 000 kroner. Pengene går i hovedsak til Flyktninghjelpens arbeid i Uganda. Borgerkrigen i Sør-Sudan har drevet flere hundre tusen på flukt. Det går hardest utover barn og ungdom. Mange av dem har flyktet til nabolandet Uganda, ofte uten foreldrene. Der sørger Flyktninghjelpen for at de får et sted å bo og at de får gå på skole eller lære seg et yrke. Tusen takk for innsatsen, alle speidere og ledere som deltok!

FOTO: NORDLANDSBADET

NORD 2017 GA REKORD FOR BADELAND

Av fjorten badeland som radiokanalen P4 har snakket med, har tolv hatt økning i besøket i sommer. Og størst er økningen for Nordlandsbadet, som i juni og den første uka i juli i år hadde 69 prosent flere besøkende enn i samme periode i fjor. Blant annet trakk den første uka i juli – da det var landsleir – opp.

– Da hadde vi besøksrekord, sier Kristin Haugen. Hun er salgs- og markedsansvarlig i Bodø Spektrum, som driver badeanlegget.

TIPS OSS

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige? Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til Speideren, så kanskje det havner i bladet: kirvil.kaasa@speiding.no

FOTO: DANIEL H. WIDNED

REDAKTØR IMPONERT AV SPEIDERNE

Hans Trygve Holm er redaktør i Avisa Nordland. Etter å ha gått en tur i leiren under Nord 2017 skrev han dette: «Det var et hyggelig syn å se små jenter og gutter hogge med øks uten bekymrede curlingforeldre i nærheten. Artig var det også å se skiltet «Gå sakte. Speidere leker – MED KNIV!». Rett og slett deilig var det å konstatere at ungdommen behersker mye mer enn nettbrett».

NORSK UKEBLAD-REDAKTØR HUSKER SPEIDERTIDA

FOTO: PETTER BERG/EGMIONT PUBLISHING

Kjersti Moen, redaktør i Norsk Ukeblad, har mange gode minner fra teltturer i speideren. Hun trekker fram skitur på Hardangervidda og speiderleir med pionerarbeid.

– Like stas var det ikke å dra på haik og legge seg under en pjuskete presenning med granbar over mens himmelen tømte seg og sendte små elver ned i soveposen min. Eller å våkne i en hjemmelaget snøhule av en underlig, knasende lyd, for så å oppdage at den stammet fra ishinnen som hadde kapslet meg inn i løpet av natten, og som nå begynte å protestere når jeg rørte på meg, skriver Kjersti i bladet.

FOTO: BENEDIKTE FLÅTAKER FJORDENES TIDENDE

MÅLØYSPEIDERNE PREMIERT FOR BESTE INNSLAG

Under årets Måløydager gikk prisen for beste innslag i hovedparaden til Måløy speidergruppe, Sogn og Fjordane krets. Det skriver Fjordenes Tidende. «Speidarane hadde verkeleg lagt sjela si i arbeidet med flåten, og hadde bygd eigen gapahuk på hengaren dei køyrde rundt i. I tillegg grilla dei pølser som dei delte ut til publikum, noko mange sette pris på», lød deler av juryens begrunnelse.

FOTO: 1 SØGNE SJØSPEIDERGRUPPE

SØGNE-SPEIDER SVØMTE MED HVAL

På vei til Nord 2017 opplevde 1. Søgne sjøspeidergruppe noe ganske spesielt. Skipper Steinar Monsen forteller om det til lokalavisa N247.

– Utpå natta startet vi en 13 timers seilas til Røvik, og på morrakvisten fikk vi besøk av en flokk knølhval. Jeg gikk fra borde i våtdrakt. Å ligge i sjøen og klappe nysgjerrig hval er en stor opplevelse, men når du svømmer forover og har hånden på ryggen til to hval og en kommer opp mellom og trykker ryggfinnen mot magen, er det fort å bli litt nervøs, sier Steinar.

– Når det så kommer to til og svømmer på sidene, blir man redd. Rundt 20 hval lekte seg innenfor 15 meters avstand, heftig moro, fortsetter han.

FOTO: JOACHIM CONSTANTIN HØYER, HALDEN ARBEIDERBLAD

De franske speiderne sier de har blitt tatt godt i mot i Norge. Fra venstre: Dag Lund fra Kvernmoen leirsted og de franske speiderlederne Malo Recourse, Jacques Bordeaux og Vinciane Baillieu.

FRANSKE SPEIDERE I KALDE NORGE

En speidertropp fra Frankrike besøkte Kvernmoen leirsted og en rekke andre steder i Norge i sommer. Til Halden Arbeiderblad forteller de at det kalde og våte været i Norge kom litt overraskende på. Blant annet fikk de et ublidt møte med vann når de krysset bekker.

– Turen har vært fantastisk. Det våte og kalde været i Norge har vært utfordrende. Vi hadde nok forventet oss litt andre værforhold, siden det er sommer, men det har vært en fantastisk erfaring å bli utfordret av naturen på denne måten, sier Vinciane Baillieu, en av tre ledere.

TEKST: TIRIL THORVALDSEN FOSEN | FOTO: KÅRE VIGERUST

SPEIDERNE RYDDET I BUSKERUD

Siste helg i april var Sætre speidergruppe på tur på Bergholmen. Noen padlet kano, men de fleste ble fraktet ut med båt på grunn av været. På søndag hadde speiderne på programmet å plukke søppel. En av grunnene, er at speiderne har som et mål i sitt program at de "skal bli kjent med hvordan mennesket påvirker samspillet i naturen, og gjøre noe for å begrense skadelig påvirkning". Strandryddedagen var også en av grunnene til at speiderne ryddet søppel. Forurensning av havet et viktig tema. Det er enorme mengder plast i havet, og mange fugler og dyr spiser det i jakten på mat.

ARVEPENGER TIL SPEIDERPROSJEKTER

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) har fordelt penger fra Herreløs arv
– Vi har delt ut over 13 millioner kroner til mer enn 70 ulike prosjekter. Totalt kom det inn 148 søknader denne runden, noe som var langt flere enn forventet, skriver LNU.
Flere speiderprosjekter får penger. Norges speiderforbund får 268 000 kroner til et forprosjekt for «Speiding når flere» og 400 000 kroner til «Inkludering på landsleir». Det siste resulterte i god tilrettelegging for blant annet rullestolbrukere på landsleirområdet. Dette er første tildeling fra LNU Aktivitetsstøtta – Herreløs arv. Dette er penger som er arv fra folk som verken har arvinger eller testamente, og disse blir delt ut til frivilligheten. Neste ordinære tildelingsrunde har søknadsfrist 1. desember.

FOTO: HÅKON BRODER LUND

NORD 2017

TEKST: TOVE ARNTZEN OG KIRVIL KAASA

HELT VILT!

FOTO: CF SALICATH

Midnattssola har gått ned, gresset på Rønvikjordene har vokst seg langt igjen, og landsleiren Nord 2017 er bare minner – men for noen minner! Her kan du kose deg med bilder fra sommerens største speidereventyr nord for Polarsirkelen, mens du drømmer deg tilbake ...

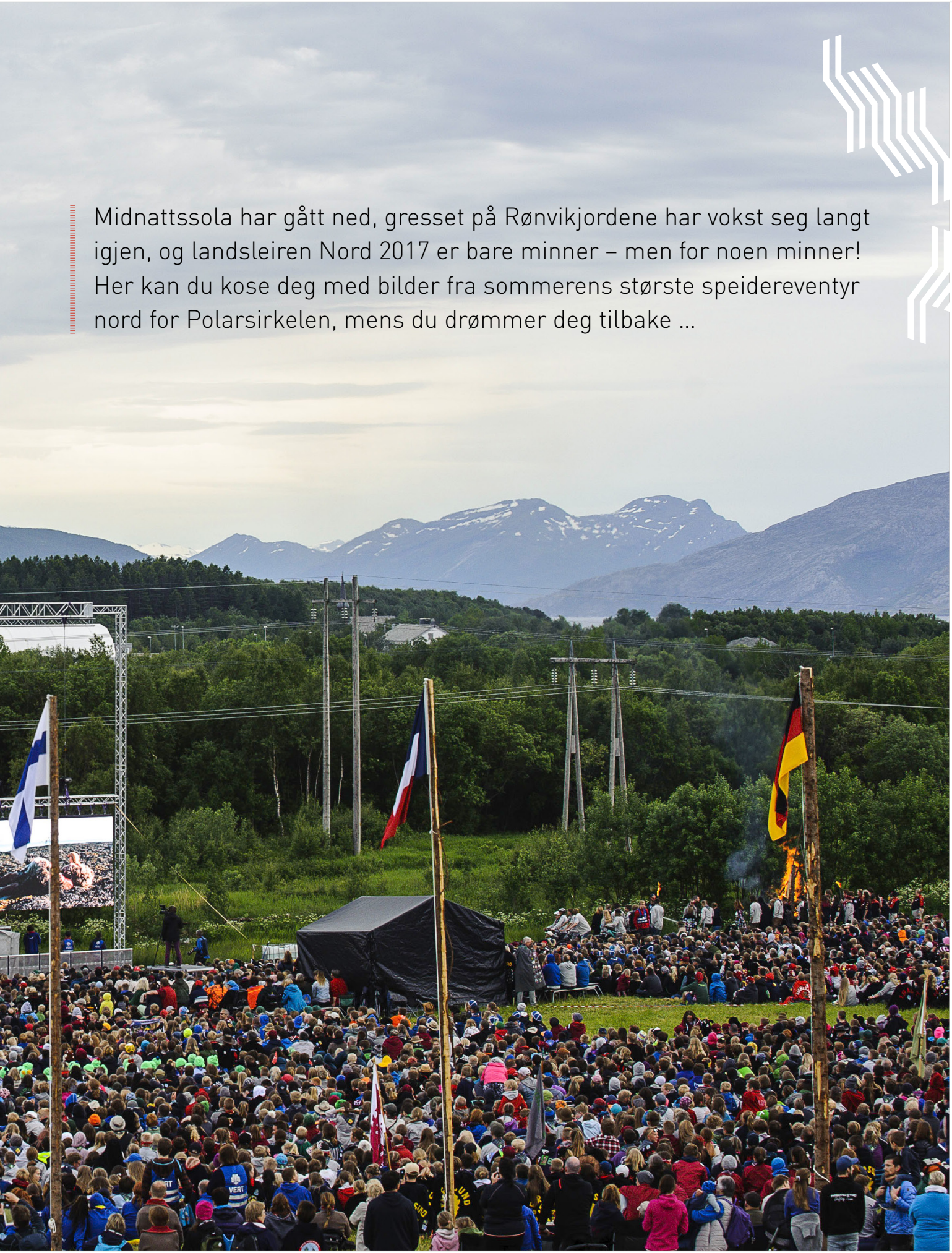

FOTO: HÅVARD IUELL-HEIGMANN

FOTO: TOMAS LIBERG FOSHAUGEN

FOTO: HÅVARD IUELL-HEIGMANN

FOTO: CF SALICATH

REISEN

Til lands, til vanns og gjennom lufta! Både sykler og seilskuter, rib, tog, busser, biler og beina ble brukt for å komme seg til Bodø og leirområdet. Nord 2017 samlet 9 000 speidere, rovere og ledere fra rundt 30 land.Noen kom helt fra Australia, andre bodde rett rundt hjørnet, og kunne gå hjemmefra! Speiderbåtene i armadaen brukte to uker på den 870 km lange reisen nordover fra Kristiansand.

FOTO: ERLEND HALLSTENSEN

FOTO: PEER-JOHAN ØDEGAARD

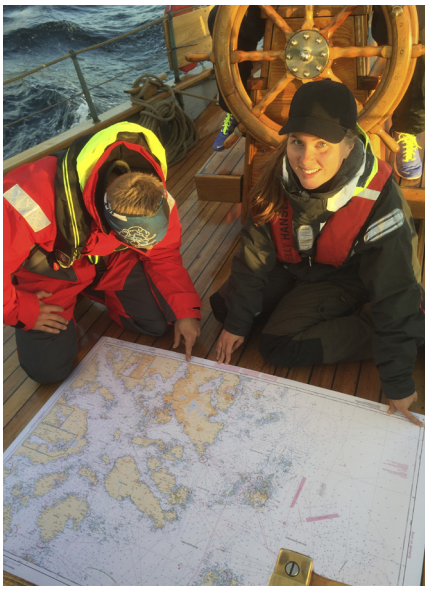

FOTO: CF SALICATH

FOTO: ALEXANDER VESTRUM

HELT VILT

FOTO: CF SALICATH

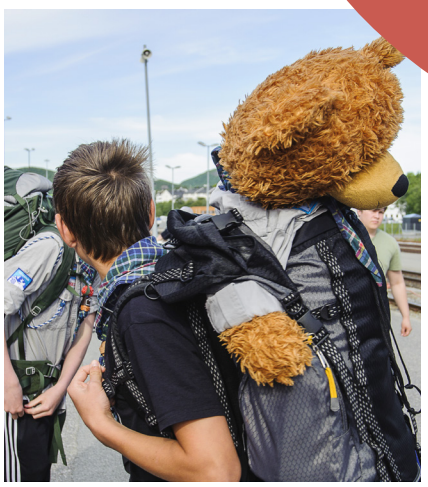

Tuva Langballe (14),
1. Røa speidergruppe
– Leiren har bare vært helt vilt bra!

Aurora Karlsen (12),
Horten speidergruppe
– Det har faktisk vært helt vilt gøy å være her!

LEIRBYGGING

Snart var store, grønne jorder forvandlet til et myldrende, fargerikt speidersamfunn av telt, portaler, flaggstenger, bord og andre imponerende byggverk. Når vi samarbeider, får vi til masse!

FOTO: ARILD JOHANNESSEN

FOTO: CF SALICATH

FOTO: JEROEN SCHAAPHOK

FOTO: JEROEN SCHAAPHOK

FOTO: JEROEN SCHAAPHOK

FOTO: JEROEN SCHAAPHOK

FOTO: JEROEN SCHAAPHOK

FOTO: CF SALICATH

Kevin Alexander Rønningen Berger (10),
Vestre Gausdal speidergruppe
– Leiren har vært råbra, med så godt opplegg. Det er så fint her oppe. Det har bare vært koselig alt sammen.

FOTO: DANIEL H. WIDNES

FOTO: THERESE BRENDRYEN

ÅPNINGEN

Åpningen ble en feiring av en helt vill uke på leir. Tre jagerfly fra Forsvaret fløy i en kul formasjon over leirområdet, mens leirmaskoten, som viste seg å være YouTuber Victor *Weird Norwegian* Sotberg, kom i helikopter. Leirsang-premiere med MinTrio, og *Weird Norwegian* sine «challenges» med melk, kanel og babymat på scenen, er nok det mange speidere husker best!

FOTO: TOVE ARNTZEN

FOTO: CF SALICATH

FOTO: HAAKON BRODER LUND

Konrad Norlemann (15),
Sætre speidergruppe
– Det har vært helt vilt mye mennesker her. Jeg møtte nye folk hver eneste dag.

FOTO: ARILD JOHANNESSEN

FOTO: CF SALICATH

HELT VILT

Pelle Platau (11), 1.
Skoger speidergruppe
– Det har vært stort å være her på grunn av at det har vært veldig gøy. Og en så stor leir skjer bare hvert fjerde år.

Veronica Maxine Del Mundo Ager-Wick (11),
Lillesand speidergruppe
– Kjempegøy leir! Men alle speiderleire er veldig gøye, med masse å gjøre og masse folk.

FOTO: JEROEN SCHAAPHOK

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: JEROEN SCHAAPHOK

AKTIVITETENE

Patruljene kunne prøve seg på mange morsomme og spennende aktiviteter, som hinderløype, brannvern, førstehjelp, tinnstøping, fisking, baking, matlaging, teatersport, elektrisk labyrint, skinnarbeid, sjøaktiviteter, t-skjortdesign, lage pil og bue eller smykker, bygge katapult, vindmølle eller flåte, og enda mer! Zip-line, Escape room, Nordlandsbadet og Flymuseet var andre populære tilbud.

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: JEROEN SCHAAPHOK

FOTO: LARS RØRAAS

Johannes Greipsland (11),
Husøy sjøspeidergruppe
– Dette har vært en veldig gøy leir, og haiken var noe av det gøyeste. Det har også vært veldig fint å kunne kose seg ved bålet og slappe helt av.

FOTO: TRONDA NORDBY

FOTO: JEROEN SCHAAPHOK

HAIKEN

Å dra på overnattingstur med patruljen, er et høydepunkt for mange! I alt ca. 5 500 speidere og rovere la ut på haik i skog og fjell rundt Bodø i løpet av leiren. Første dag det var haik ble noen av roverne overrasket av utfordrende vær: Tåke, sludd og lave temperaturer gjorde haiken ekstra krevende. Noen få måtte avbryte turen, men de aller fleste hadde det fint og fullførte!

FOTO: CF SALICATH

FOTO: TOVE ARNTZEN

FOTO: TOVE ARNTZEN

MARKEDSDAG

Gruppene hadde forberedt aktiviteter til fredagens markedsdag. Alle speiderne fikk egne «penger» de kunne bruke på alt mulig, fra speiderkarusell, strikkløp, skyting med signalkanon, liksombryllup, ballspill og lek, til nystekte sveler, hårfarging, lakking av negler og ansiktsmaling. Det var også rumpeldunkturnering, og Kong Neptun stilte opp for å døpe dem som ikke hadde vært nord for Polarsirkelen før.

Siril Røtterud (12),
Nannestad speidergruppe
– Leiren har vært kjempefin. Så spennende å få oppleve så mye nye folk og aktiviteter.

FOTO: ARILD JOHANNESSEN

FOTO: ARILD JOHANNESSEN

SCOUTS OWN

«Vennskap», «ærlighet, «å verne om naturen, «fred og forståelse» var budskap for Scouts Own seint søndag kveld. Speidere fra Australia og Norge leste tekster, Alice Sheila Jones sang gospel, og «husbandet» ledet sangen som speiderne var med på. Stemningsfullt og fint!»

FOTO: TTOVEARNTZEN

N17 LIVE

Konserter og stand-up, politisk debatt om barn og friluftsliv, Kahoot, skeiv-samtale, talk show og naturprogrammer. På torgscenen foregikk det noe nesten hele tiden! Leirtorget var landsleirens levende hjerte, med masse å by på, i tillegg til god mat og drikke, stort utvalg hos Speider-sport, leirbibliotek, leirkontor og speidermuseum.

FOTO: TOMAS LIBERG FOSHAUGEN

FOTO: DANIEL H. WIDNES

FOTO: TOMAS LIBERG FOSHAUGEN

FOTO: TOMAS LIBERG FOSHAUGEN

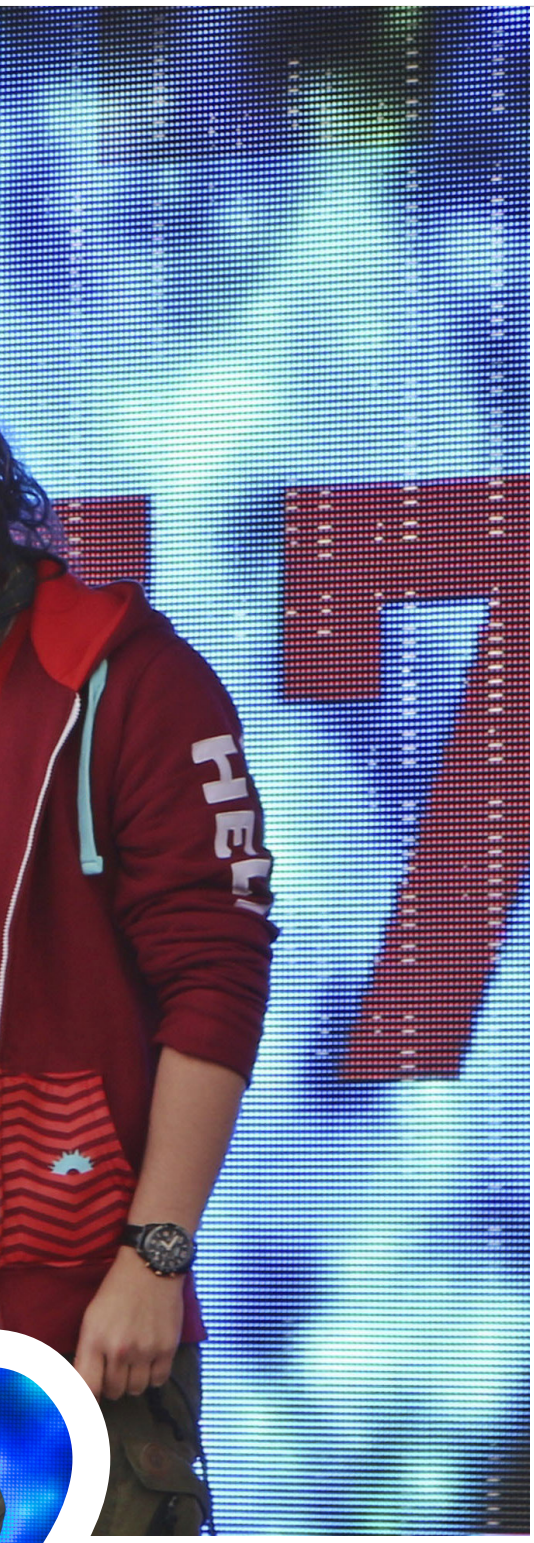

FOTO: LARS RØRAAS

VILL VEST I DØGNVILL

Cirka 1 000 rovere bodde i roverleiren Døgnvill. En dag hadde de superkule Vill Vest-aktiviteter: Paintball, lassokast, øksekast og dusørjakt.

FOTO: LARS RØRAAS

Andrea Bjørseth Nilsen (13), *Flekkefjord BK sjøspeidergruppe*
– Leiren var veldig spennende, for det skjedde noe hele tiden. Det har vært mye gøy på den lille scenen.

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: OF SALICATH

FOTO: TRONDA NORDBY

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: ARILD JOHANNESSEN

Sigurd Kokkin Rideng (12),
Kolsås KFUK-KFUM-speidere
– Fin leir, altså! Det har vært mest hyggelig å ligge å snakke i teltet etter at vi hadde lagt oss.

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: TOVE ARNTZEN

FOTO: OLAV H BREISTEIN

FOTO: CF SALICATH

LEIRLIV

Høyt og lavt, seint og tidlig - og lyst døgnet rundt! Det var aldri helt stille på Nord 2017. Både speidere og rovere fikk med seg nattaktiviteter i midnattsola, og når det aldri blir mørkt, er det lett å skravle i soveposen halve natta ....

AVSLUTNINGEN

«Det er helt vilt!» sang landsleirbandet MinTrio på avslutningsleirbålet fredag kveld. Også flere speidere, Amanda Delara, Sandra Lyng, Innertier og Atle Pettersen var blant dem som bidro til ellevill stemning fra scenen, godt hjulpet av 9 000 leirdeltakere!

FOTO: ARILD JOHANNESSEN

FOTO: CF SALICATH

FOTO: CF SALICATH

FOTO: CF SALICATH

FOTO: TOVE ARNTZEN

FOTO: TOVE ARNTZEN

MED ARMADAEN HJEM IGJEN

– For en fantastisk tur vi har hatt! sier Christian Hetty (15), fra 5. Drammen sjøspeidergruppe. – Dette var jo fra starten av litt ekstra spennende, ettersom ingen fra gruppa hadde vært på landsleir før.

Her er hans og fire av hans speidervenners beretning fra leiren og fra en hjemreise som varte lenger enn for de fleste som var med i Bodø: *«Så da dro vi fem speidere alene til Bodø uten noe stor erfaring. Uka vi hadde i Bodø var helt utrolig kul! Vi fikk mange nye venner, inkludert vennskapsgruppa vår fra Wien. Vi gikk på haik for første gang, og vi likte det veldig godt. Alt i alt var det nok en uke vi sent vil glemme.*

FOTO: CF SALICATH.

Finnes det noen herligere reisemåte enn dette når du skal til eller fra leir?

IKKE STRAKE SJØVEIEN HJEM

Etter endt leiruke som «landkrabber», fortsatte turen for fire av oss til sjøs. Lørdagen dro vi ned til havna i Bodø for å bli med armadaen til Stavanger og så videre til Kristiansand. Vi var to som gikk om bord i Makrellen og to som ble med L/S Tananger. Begge båtene var fra Tananger sjøspeidergruppe. Her ble vi kjent med mannskap fra forskjellige sjøspeidergrupper.

Turen gikk først opp til Lofoten, hvor vi fikk oppleve fantastisk natur, se hval og mye mer. Etter noen dager i Lofoten, gikk turen sørover.

Det tok to uker før vi ankom Florø. På de to ukene var vi innom mange forskjellige havner. Vi var mest til sjøs og fikk øve mer på navigering om dagen og natta. Dette var jo det som var best for oss, ettersom det er dette vi driver mest med.

MER SJØSPEIDING

Etter to uker ombord på Makrellen, gikk vi over til Gyda fra 7.

FOTO: CHRISTIAN HETTY

Deilig å få være med båten hjem.

Kristiansand sjø. Den ble vi med videre til Kristiansand. Ombord på Gyda fikk vi prøve oss på mer navigering, sette garn, trekke teiner og koke krabber.

Etter tre uker på båt, var dessverre årets sommerleir over, og togturen gikk hjem til Drammen igjen. Utrolig takknemlige sier vi takk – denne opplevelsen vil nok sent bli glemt!»

Christian Hetty (15), Maren (15) og Sunniva Bogen Eriksen (14), Magnus Torebraaten (15) og Adrian Treu Pettersen (12) fra 5. Drammen sjøspeidergruppe, som gleder seg til neste leir.

FOTO: CHRISTIAN HETTY

Fra venstre: Adrian, Maren, Sunniva og Magnus klare for leir for å ta nattoget fra Oslo S til Trondheim.

Annonse

BLI MED TIL FREMTIDSPLANETEN

FUTURA 18

Neste år arrangerer KFUK-KFUM-speiderne landsleir i Trøndelag. Landsleirsjefen håper mange grupper fra Norges speiderforbund vil delta.

Landsleiren arrangeres 30. juni til 7. juli 2018, i Lånke i Trøndelag. – Vi ønsker alle grupper i Norges speiderforbund velkommen til Futura, sier leirsjef Astrid Østensen. Leiren har fått navnet *Futura*. – Futura skal være en framtidsplanet der alt er mulig! Vi håper alle speidergrupper i Norge vil bli med å fylle planeten med innbyggere.

FINNE, FORME OG FORANDRE

På planeten kan man finne, forme og forandre, som er mottoet til leiren. Programmet på leiren vil preges av de tre f-ene, med spennende aktiviteter gjennom hele leiruken. Sammen skal vi finne –forme – forandre: finne nye muligheter, bidra til å forme fremtiden og forandre verden vi lever i. – En uke på Futura vil garantert gi opplevelser for livet, lover Østensen.

NORGES MIDTPUNKT

Leiområdet ligger like ved Værnes lufthavn i nærheten av Norges geografiske midtpunkt. – Vi håper det vil komme speidergrupper fra både nord og sør til Trøndelag denne uken. Kanskje er dette en fin anledning til å treffe igjen alle de nye bekjentskapene man fikk på Nord?, sier Østensen. Leiren planlegges for speidere født i '07 og eldre. Påmelding er innen 15. april 2018.

Er du klar for å bli med til Futura?
Mer informasjon finner du på
futura.kmspeider.no

DET VANSKELIGE

SOVEPOSE-VALGET

Høsten er tid for soveposevalg. Førstegangsvelgerne skal kanskje på tur for aller første gang? Andre har strekt seg langt siden sist, eller rett og slett bare ønsker fornying. Og noen tviholder på det gode gamle. Her er noen av kandidatene – flere finner du på Speider-sport.no/soveposer

SPEIDERPOSEN

1599,–

Mammut Kompakt MTI 3-season er posen som passer for deg som synes alle skal med på tur, enten de er tykke eller smale, eller liker blått eller grønt.
Eller kanskje rosa?

KONKURRANSE!

speider-sport

www.speider-sport.no

På Facebook-siden vår kan du fortelle oss om hvorfor og hvilken sovepose du vil stemme på. Da blir du med i konkurransen om en Sea to Summit Single-hengekøye komplett med oppheng og myggnett. Konkurransen og mer informasjon finner du på Facebook.com/Speidersport. **Godt valg!**

Konkurransen avsluttes onsdag 13. september 2017 og vinneren velges av en jury utpekt av Speider-sport AS. Konkurransen er på ingen måte sponset, støttet, administrert av eller har noen tilknytning til Facebook.

LETT DUNPOSEN

4199,–

Mammut Sphere Down 3-Season er radikal dunpose for deg som hater brede kompromiser. En skikkelig lettvekter med smal passform!

DUNPOSEN

2999,–

Mammut Kompakt Down Winter er en raus dunpose med mye varme og god plass til folk flest. Svært god pris!

EKSTREM-DUNPOSEN

7999,–

Mammut Altitude Down 5-Season er pose for deg som er villig til å gå svært langt for høy temperatur og suveren kvalitet. Og som liker å skryte av det.

BARNEPOSEN

899,–

Mammut Little Mammut MTI er en endringsvillig barnepose til små turfolk i rask vekst. Klar for alt!

SOMMERPOSEN

1499,–

Mammut Kompakt MTI Spring er en søt og kanskje litt naiv pose for deg som bare skal ut i en midtsommernatts drøm.

TYIN

2199,–

Mammut Tyin MTI Winter er posen som tar stor plass i godt turlag, men som også byr på mye varme i år etter år. En klassisk tungvekter som har vært ute en vinternatt før!

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: CF SALICATH, LARS T. RØRAAS OG SPEIDER-SPORT
KILDE: SPEIDERMUSEET OG JENS DØVIK

HVORFOR ER SKJERFET RUTETE?

Har du noen gang lurt på hvorfor speiderskjerfet ser ut som det gjør?

– Skjerfet skulle være et symbol på fellesskapet, forklarer Jens Døvik, som var med i forberedelsene da Norges speiderforbund (NSF) ble til i 1978. Det er nesten 40 år siden, og det passer bra å minne om historien til det rutete speiderskjerfet.

Å bruke speiderskjerf er like gammelt som speidingen selv, altså mer enn 100 år, og det finnes i tusenvis av ulike skjerf over hele verden. Men ikke mange andre speidere bruker rutete skjerf, slik vi gjør.

ALLTID BEREDT – I SISTE LITEN

På St. Georgsdagen 23. april i 1978 slo Norsk Speidergutt-Forbund og Norsk Speiderpikeforbund seg sammen til Norges speiderforbund. Forberedelsene startet mange år tidligere, men særlig de siste månedene ble travle. Seint på høsten i 1977 ble man enige om at det ville være fint å ha et felles speiderskjerf. Det skulle være et synlig tegn på at guttene og jentene nå var ett forbund. Speiderpikeforbundet brukte blå skjerf og guttefor-bundet hadde grønne skjerf, men hva nå?

På leir i utlandet, som her på verdensspeiderleiren i Japan i 2015, bruker norske speidere det røde skjerfet.

Det var liten tid å gjøre det på, og løsningen ble praktisk: – Speiderleder Kai Langebeck var også sjef ved en sengetøyfabrikk på Ski (i dag Princess-kjeden). Han tok på seg oppdraget med å skaffe stoff og få sydd titusenvis av speiderskjerf i

Noen foretrekker den enkle stilen ...

... Mens andre liker å bruke skjerfet sammen med andre speiderskjerf og skjerfknuter!

løpet av et par måneder, forklarer Jens Døvik, som senere ble generalsekretær i Norges speiderforbund.

Stoffet, som altså egentlig skulle brukes til sengetøy, var rutete, hvitt og mørkegrønt, med noen få smale, oransje striper. Skjerfet ble ferdig i tide, guttene brukte skjerfet sammen med sin grønne skjorte, jentene med sin mørkeblå.

NY SPEIDERDRAKT

I 1980 kom skjerfet vi bruker i dag. På NSFs første landsleir på Åsnes i 1981, og i noen år seinere, var det ennå mange som brukte det første fellesskjerfet, men Speider-sport kunne nå stolt presentere både nytt skjerf og en felles lys grå speiderskjorte. Også det nye skjerfet var rutete, men i speiderfargene blå og grønn fra forbundsmerket, med innslag av burgunder (rovernes farge) og litt hvit.

SKJERF-SJOKK

Ikke alle var like fornøyde med det nye skjerfet, verken med å måtte kjøpe nytt igjen, eller med selve skjerfet. «Vi var spente og forberedt på alt – likevel – det ble et sjokk.» skriver en speiderleder i et leserinnlegg i Lederbladet. «Hvorfor må farger og ruter forandres så totalt?» Om speiderlederen fikk et svar, vet vi ikke.

DET RØDE SKJERFET

Når norske speidere deltar på internasjonale leirer eller andre internasjonale speiderarrangementer i utlandet, bruker de et rødt skjerf. Det er felles for både NSF-speidere og KFUK-KFUM-speidere. Det røde skjerfet har vært brukt siden 2013, og er inspirert av det islandske speiderskjerfet, som er blått med hvit og rød kant.

TEKST: ANNE CATHRINE HYDE

MEN KOMMER TANNFEEN TIL PACUEN ...?

Pacu er en fisk som opprinnelig kommer fra Sør-Amerika. Den er i slekt med rovfisken piraja. Den største forskjellen mellom pacu og piraja, er tennene deres. Mens pirajaen har skarpe tenner, har pacuen tenner som likner på mennesketenner.

FOTO: NISAMANEE WANMOON

FOTO: TIM EVANSON

DEN SNODIGE NATUREN

FOTO: MARTIN MECNAROWSKI

UGLAS SIDESYN

Visste du at ugla kan vri hodet nesten hele veien rundt? I motsetning til oss mennesker, kan ikke ugla bevege øynene til sidene. Derfor må den vri på hodet for å se til siden. Dette gjør at ugla kan bevege hodet 270 grader rundt, mens vi mennesker bare kan vri hodet 90 grader i hver retning.

FOTO: BJØRN KRISTIAN TØRRISEN

NAKENROTTER I ALLE RETNINGER

Nakenrotter er små, blinde rotter med veldig lite hår. De lever i kolonier med opptil 100 andre rotter i tuneller under bakken og har en dronning, slik som maur. Tunellene kan være opp til en kilometer lange, og rottene kan navigere like lett fremover og bakover i disse tunellene, selv om de ikke kan se.

EN ROSA SJØ

Innsjøen Hillier ligger ved kysten vest i Australia. I lengre tid har man fundert over den merkelige rosa fargen på innsjøen, som er veldig forskjellig fra det blå havet rett utenfor. Forskere har funnet ut at den rosa fargen kommer fra bittesmå organismer i vannet.

FOTO: AUSSIE OC

Naturens snodigheter kommer av millioner av år med tilpasning til omgivelsene. Kanskje noen dyr måtte endre seg for å kunne spise annen mat, eller for å slippe unna rovdyr. Møt noen av dem og finn ut hvorfor sjøen er rosa!

STOR NESE = KJEKK APEKAR

Som navnet tilsier er det noe spesielt med nesen til denne aperasen. Neseapene har nemlig veldig store neser. Apehunnene syntes at en stor nese er kjempefin, og jo større nese apehannen har, desto bedre liker damene ham.

FOTO: STEVE CHILDS

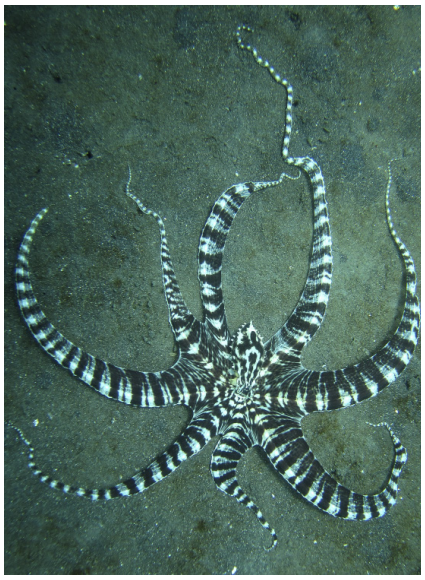

MIMENDE BLEKKSPRUT

Denne blekkspruten er et geni! Den kan skifte farge for å gå i ett med bakgrunnen som en kameleon, men også mime, eller late som at den er noe annet enn en blekksprut. Ved å skjule noen av armene sine, eller bevege kroppen på spesielle måter, kan blekkspruten se ut som andre fisker for å komme seg vekk fra rovdyr, eller for å jakte på egen mat.

Mål:
K-3, 4

HODEBRY & VITSER

TEKST: KIRVIL KAASA

Her kan du teste deg selv på kryssord og Finn fem feil. Når oppgavene er løst, kan du sjekke på side 46 om du har gjort det riktig.

KLARER DU Å FINNE LØSNINGSORDET?

Det er noe som smaker godt og som du fint kan lage på tur!

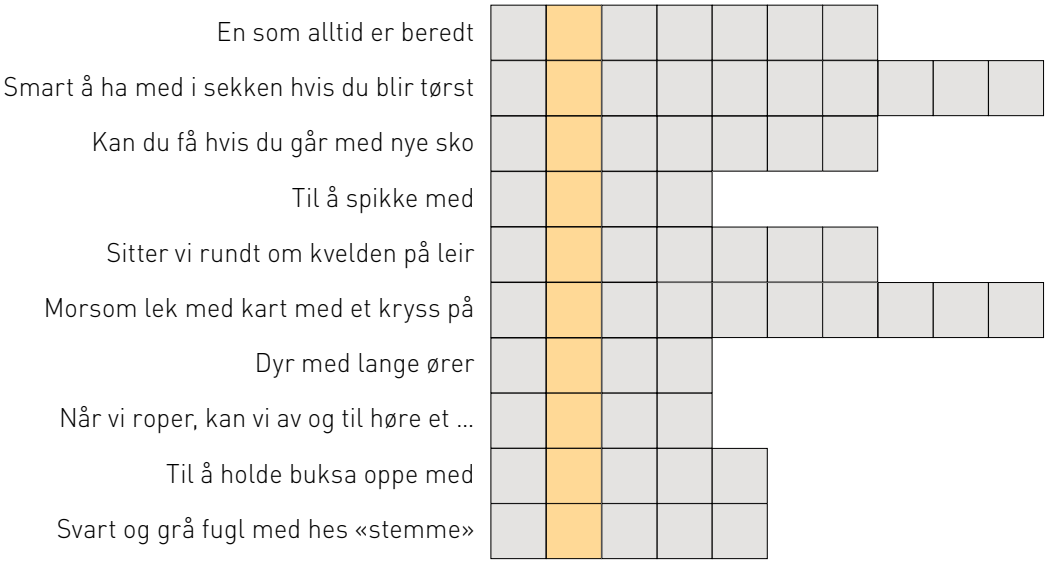

FINN FEM FEIL

Det er mye utstyr som trengs på leir, enten den varer i to dager eller en uke. Her er speiderne på vei til årets NM i speiding. De har mye å bære på! Bildene er nesten like. Klarer du å finne fem ting som er litt annerledes på bildet til høyre?

FOTO: LARS RØRAAS

HA HA HA HA ...!

– Kelner! Det er en flue i suppa!
– Det er fordi du spiser så sakte. Den er der for å hjelpe deg med å spise opp, slik at du blir ferdig i dag!

Det var en pasient som skulle få fjernet blindtarmen. Da han våknet etter operasjonen, sa han til legen:
– Det føles som om jeg har fått en hammer i hodet.
– Ja, vi gikk dessverre tomme for bedøvelse, svarte legen.

Det var første skoledag, og læreren forklarte førsteklassingene om hvordan man gjør ting på skolen:
– Hvis dere må på do i timen, så rekker dere bare opp hånden.
Magnus: – Hjelper det, da?

Pernille var alltid treig om morgenen, og mammaen hennes maste:
– Få opp farten nå, Pernille, du kommer for seint på skolen!
Pernille: – Det går bra, Mamma, jeg rekker den nok før den stenger!

Hvilket dyr som har to pukler finner du på Nordpolen?
En kamel som har gått seg bort.

En gammel mann gikk til legen:
– Jeg skjønner ikke hva som feiler meg. Jeg promper i ett sett. Det er veldig rart, for de er lydløse og de lukter ingen ting, men de kommer hele tiden. Bare mens jeg har sittet her, har jeg prompet seks ganger. Kan du hjelpe meg?
– Hmmm, sa legen. – Ta en av disse pillene hver dag i en uke, og så kommer du tilbake hit til en ny time.
En uke senere kom mannen tilbake, ikke særlig fornøyd: – Pillene hjalp ikke, doktor, jeg promper like mye, men nå stinker de også!
– Ta det med ro, svarte legen. – Nå som nesen din ikke er tett lenger, skal vi prøve å gjøre noe med hørselen din også!

TEGNESERIER

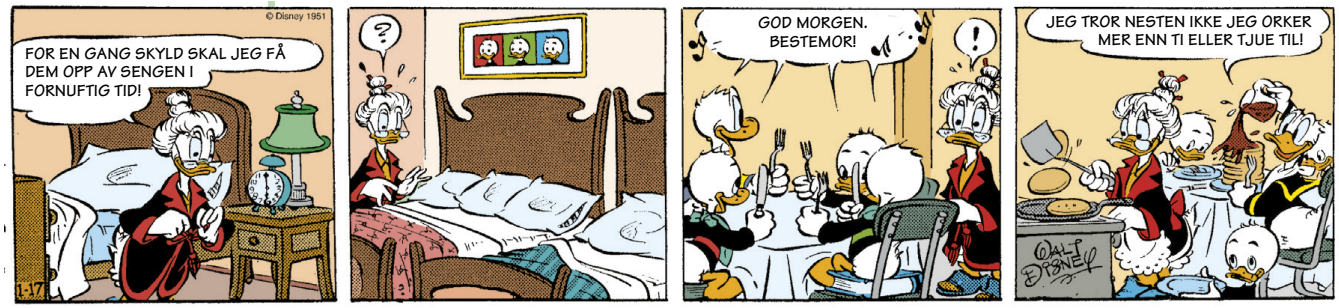

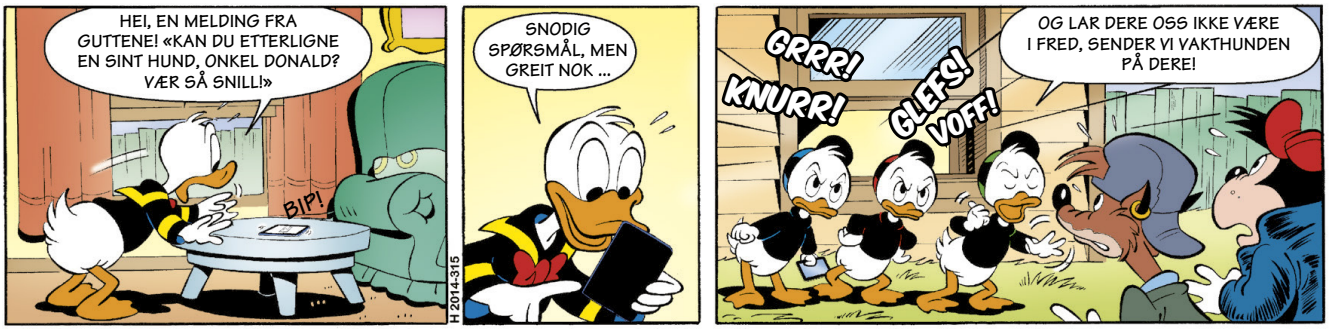

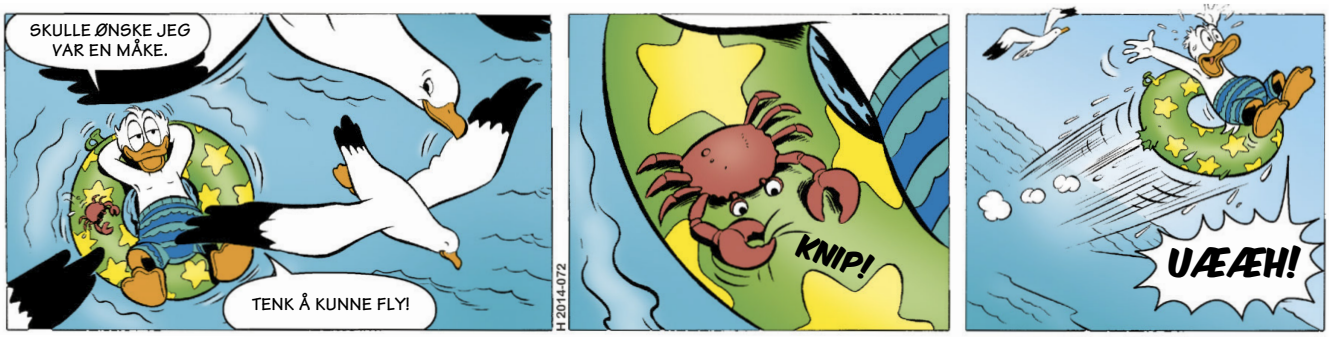

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: JARDAR LOENG GRILSTAD

PRIMITIV MAT PÅ BÅL

Mat smaker ekstra godt på tur, og særlig den maten vi lager over bål!

Det er lurest å steke maten over glørne, ikke over flammene. Da blir den best!

Mål: F-4, 5

Pinnebrød, ostesmørbrød, muffins i appelsin, sjokoladebanan, marsmallows på spidd, suppe og kakao er turmat som du kan lage ute når det går an å tenne bål. Kanskje dere skal gjøre det på speideren i høst? Da er det gøy å ta et merke som heter «Primitiv mat på bål». Primitiv betyr enkel.

DETTE SKAL DU GJØRE FOR Å TA MERKET:

- Vis at du kan bygge opp et sikkert bål og få fyr på det.
- Kok eller stek en rett på bål.
- Lag pinnebrøddeig og stek det over bålet.
- Finn noe spiselig i naturen og spis det.
- Lag dessert over bål.

På Internett finnes det mange oppskrifter på primitiv mat, se for eksempel speiderbasen.no. Her er en oppskrift på noe som smaker søtt og godt.

MUFFINS I APPELSIN

Du trenger

- 1 appelsin til hver
- Muffinsrøre. Du kan godt bruke en pakke muffinsmix.
- Aluminiumsfolie

Slik gjør du

- Kutt av toppen på appelsinene, slik at det blir en åpning som er ca. fire–fem cm tvers over. Ta vare på toppen. Den skal du bruke som lokk. Bruk en teskje til å ta ut alt fruktkjøttet, slik at appelsinene blir hule.
- Fyll appelsinskallet litt over halvfullt med muffinsrøre. Legg toppen på appelsinene. (Alt dette kan du gjøre hjemme på kjøkkenet. Men du kan også ha med deg muffinsrøre i en dobbel frysepose som du knyter godt igjen og tar med på tur. Lag et hull med speiderkniven i et av hjørnene på posen, og sprøyt muffinsrøre i skallene.)
- Pakk hver appelsin inn i folie.
- Legg appelsinene i glørne i cirka 20–25 minutter. Hent ut appelsinene med en kjepp, slik at du ikke brenner deg. Få hjelp av en eldre speider eller en voksen. La appelsinene avkjøle litt, og du har en deilig dessert!

PREMIEQUIZ

FOR BEVERE OG SMÅSPEIDERE

Mål: K-3

Hvorfor skrev Tiril brev til statsministeren?

- ◯ Fordi hun ville gratulere statsministeren med dagen.
- ◯ Fordi hun ville invitere statsministeren på speiderleir.
- ◯ Fordi hun skulle ta FN-merket.

Hva er det merkelige med pacu-fisken?

- ◯ Den kan mime ting som andre fisker gjør.
- ◯ Den har tenner som ser ut som mennesketenner.
- ◯ Den lever bare i en rosa sjø.

Hva er «Femiokse», «Rosa sau» og «Baby Lama»?

- ◯ Kallenavn på speidere.
- ◯ Navn på patruljer som var deltok i NM i speiding.
- ◯ Navn på vanlige knuter.

Hva var det vanligste patruljenavnet på NM i speiding i år?

- ◯ Gaupe
- ◯ Ulv
- ◯ Ørn

Når er FN-dagen?

- ◯ 23. april
- ◯ 1. juli
- ◯ 24. oktober

Hvor lenge skal muffins i appelsin ligge i glørne før de er ferdige?

- ◯ 20–25 minutter.
- ◯ En time.
- ◯ 10 minutter.

Finn rett svar i bladet!

Linus André Vestad Vist fra Mjøndalen FSK speidergruppe vant speider-Lego, og **Morta Makaviciute** fra Sokna speidergruppe vant en bevermaskot i premiekonkurransen i Speideren nr. 1/2017. Neste gang kan det være du som er blant de to heldige vinnerne som får en flott premie fra Speider-sport! **Svarfrist: 20. oktober**.

VINN

eller

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Telefonnummer: .....

E-post: .....

Hvis jeg vinner, vil jeg helst ha

- ◯ Speider-Legosett Skitur
- ◯ Fargeleggingsbok og fargeblyanter

KLIPP UT, ELLER KOPIER SIDEN, OG SEND DEN TIL

Norges speiderforbund, Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo. Merk konvolutten med «Speideren»

TEKST: BENDIK FJELDSTAD

FOTO: LARS RØRAAS

TIL SKOGS PÅ NM

NM i speiding 2017 ble arrangert på Skogsmuseet i Elverum. Patruljen Gaupe fra Riska speidergruppe i Vesterlen krets vant.

FOTO: HÅKON KRISTOFFERSEN

Denne glade patruljen er norgesmestre i speiding 2017! Fra venstre: Jakob Risdal (14), Magnus Skjørestad (15), Ruben Risdal (11), Runar Brimsø (14), Niclas Lunde (11), Lars Bjelland (14), Tobias Helgeland (14) og patruljefører Ole Martin Bjelland (15).

– Det var helt rått, vi hadde ikke forventet det, forteller en strålende fornøyd Jakob Risdal (14) fra vinnerpatruljen.

– Vi hadde øvd litt, men hadde ikke trodd det skulle gå så bra, kommer det fra Ruben Risdal (11), en av de yngste guttene i patruljen. Speiderne i Gaupe er både ferske og erfarne i konkurransen. For Ruben og Niclas Lunde (11) er det første gang på NM. – Det har vært veldig gøy, sier Ruben. – Det morsomste var nok å vinne!

Ulv fra Stjørdal speidergruppe ble nummer 2 og Gaupe fra Gressvik speidergruppe ble nummer 3. 124 patruljer fra Norges speiderforbund og Norges KFUK-KFUM-speidere deltok i NM.

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: HÅKON KRISTOFFERSEN

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: LARS RØRAAS

TEKST: MARIA GRAN | FOTO: HÅKON KRISTOFFERSEN

HØRT OM DISSE FØR?

> På NM var det 12 Gaupe-, åtte Ulve- og åtte Ørnepatruljer, men også noen patruljer med navn utenom det vanlige. Her skal du få møte noen av dem.

Vilde med patruljebanneret til Femiokse. – Selv om okse er et guttedyr, må det ikke være en guttepatrulje.

Etter litt diskusjon, kom patruljen fram til et navn alle var enige om: Rainbow Bjørn.

Første patrulje ut er Femiokse fra Trondheim FSK. Det er tydelig at jentene har lagt mye tanke bak patruljenavnet sitt: – Troppen vår er oppdelt i jente- og guttepatruljer, så vi ville være en jentepatrulje med et guttedyr. Derfor valgte vi en okse, forteller Femiokse.

Man kan jo da spørre seg selv om en feminin okse bare er en ku, men det er det altså ikke.

– Selv om man er femi, betyr det ikke automatisk at man er jente!, kommer det fra patruljen. – Det finnes femi gutter også, men de er ikke nødvendigvis jenter.

Okse er for så vidt ikke et så utradisjonelt patruljedyr. Det er heller ikke bjørn, men også denne patruljen har sin egen vri.

UTE ETTER ET UVANLIG PATRULJENAVN? FLERE FRA ÅRETS NM I SPEIDING:

- Rosa Ogla
- Rosa Sau
- Supersau
- Cookie Monsters
- Gladlaks
- Sofagris
- Zebra Smileys
- Kattepus
- Baby Lama

FARGERIKE BJØRNER

– Vi måtte finne på et patruljenavn til kretsbannerkonkurransen, så da ble det Rainbow bjørn, forteller patruljefører Even. – Vi har en jente i

patruljen som ikke ville hete Bjørn, men Regnbue så da ble det en blanding.

– Enn om patruljen måtte finne på et annet navn, ville det blitt noe mer tradisjonelt?

– Kanskje struts? Nei, vi ville nok hatt et rart navn uansett, slår speiderne fra Rana KFUK-KFUM-speidere fast.

De fleste patruljer velger dyrenavn, i ekte, tradisjonell speiderånd. Men ikke Sobihop fra Kampen KFUK-KFUM-speidere. – Først var vi to patruljer, så ble vi 'sopa i hop' til en. I tillegg er det en feiebil i Stavanger som heter Sopihop, så vi måtte gjøre det om til Sobihop for å ikke kopiere.

Sobihop synes nemlig tradisjonelt ikke er bra nok: – Vanlige navn, som dyrenavn, er kjedelige, derfor vil vi være litt spesielle.

IKKE LIKE KOSELIGE

Sist, men slett ikke minst er patruljen Leviathan. Dette er nemlig sjømonsteret fra Moby Dick.

– Vi er ikke så koselige som andre patruljer, også er vi sjøspeidere, så da passet det bra med et sjømonster som patruljenavn. Vi ville være litt kreative og kom derfor opp med Leviathan, forteller patruljen fra 2. Sandnes sjøspeidergruppe.

De er ikke alene om å ha et uvanlig navn, dette er nemlig blitt tradisjon i gruppa. – En av de andre patruljene heter Blubb blubb, så vi synes ikke vårt navn er så rart.

Patruljesærpreget til Sobihop, Sara Marie, Mathea, Blandine, Lars Magne og Casper, er en kost, ettersom de er blitt «sopaihop».

SPEIDEREN FOR 50 & 25 ÅR SIDEN

TEKST: ALEXANDER VESTRUM

SPEIDEREN NUMMER 3 - 1967

Landsleiren 1968 blir en moderne speiderleir som skal kombinere ekte speidertradisjoner med dagens leveforhold. I denne forbindelse kan det bl. a. nevnes at matforsyningen i leiren vil bli basert på selvbetjeningsprinsippet. Det er aldri blitt forsøkt i en storleir før, men hvorfor ikke prøve noe nytt når det kan bli både praktisk og rasjonelt.

SPEIDEREN NUMMER 3 - 1992

Speiderne skulle nok gjerne tilbudt kongeparet både pinnebrød og pølser under deres besøk i Lødingen. Det fikk de imidlertid beskjed om på forhånd å ikke gjøre. Men ifølge Harstad Tidende ba dronning Sonja speiderne spesielt om å få oppskriften på pinnebrød. Vi får håpe det blir i en variant som ikke er rå inni og svart utenpå, men nydelig gjennomstekt og med nyrørt syltetøy i hullet!

SPEIDERSEKKEN 50

749,–

Asivik Hiker 2 50 L er en super speidersekk med mange smarte detaljer som passer til både ferske og erfarne rygger. Rygglengden justeres superenkelt med borrelås og passer barn fra 8–12 år.

STORSEKK 70

1549,–

Asivik Trekker 70 er en slitesterk og rimelig ryggsekk. En super turkamerat både på fjellet, leir og reise!

STORSEKK 65+

2799,–

Mammut Creon Crest 65+ liter er kraftig toppmodell med supert bæresystem og stor bagåpning. Svært høy kvalitet og komfort!

BAMSE-UNDERLAG

349,–

Mammut Bamse Extreme er et 1,4 cm tykt skumunderlag som tåler tøft bruk hele året. Meget solid, trekker ikke vann og har lang levetid. Gir god friksjon mot snø, teltduk og sovepose hindrer at du sklir av underlaget i løpet av natten. Brukes ofte under oppblåsbare liggeunderlag på vinteren. Veier kun 640 gram. Svært god rive- og slitestyrke!

OPPBLÅSBART UNDERLAG

699,–

Asivik Ultralight 5.0 Regular er et 5 cm tykt selvoppblåsbart liggeunderlag som er velegnet til vår, sommer, høst og litt vinter. Veier 840 gram og har isolasjonsverdi på 4,6 r.

EKSTREM-DUNUNDERLAG

2499,–

Exped DownMat XP 9 LW er et hele 9 cm tykt oppblåsbart liggeunderlag med langsgående kanaler isolert med gåsedun (700 cuin) for vinterbruk. Fylles enkelt på 2 minutter med egen pumpebag. Veier 1170 gram og har en r-verdi på hele 8 r, noe som tilsvarer en komforttemperatur på imponerende –38 °C!

speider-sport

www.speider-sport.no

MYGGNETT TIL HENGEKØYE

649,–

TARP TIL HENGEKØYE

1399,–

HENGEKØYE

749,–

Sea to Summit Pro Hammock Single er en superlett og kompakt hengekøye laget i fallskjerm-nylon som tåler hele 180 kg.

FØRSTEHJELPSSETT

169,–

SPEIDERBOKA

339,–

KJEDESAG

479,–

Nordic Pocket Saw er en kraftig kjedesag som veier lite og er svært kompakt. Perfekt til å sage store trær!

LOMMEKNIV

379,–

SPEIDERKNIV

339,–

speider-sport

www.speider-sport.no

TEKST OG FOTO: ANDERS MYHR NIELSEN

Stor opplevelse: En jamboree-opplevelse er ekstra stor av flere grunner. Du får opplevelser over et helt år, det er ekstra bra aktiviteter, du får venner fra hele verden og får være med på ting du ikke kan oppleve andre steder.

OVER 1 000 FRA NORGE I 2019?

Hvert fjerde år er det verdensspeiderleir, eller jamboree, og i 2019 reiser vi til Nord-Amerika. Bli med på verdens største speidereventyr! Over 850 fra Norge reiste til Japan på jamboree i 2015, hvor mange blir vi nå? Søknadsfristen er 1. november i år.

Er du født i tidsrommet 22. juli 2001–21. juli 2005, kan du søke om å være med som deltaker på World Scout Jamboree i 2019, det er en mulighet du bare får én gang i livet.

Er du eldre, kan du være med som leder eller stab, er du yngre, må du vente til 2023 eller 2027!

STOR SPEIDEROPPLEVELSE

I sommer hadde amerikanerne landsleir på leirstedet i West Virginia hvor jamboreen skal være i 2019. Nå forbereder speidere i hele verden

seg til en 10-dagers leir om to år. Arrangørene tror det kommer opp mot 50 000 deltakere, med ledere og leirstab. Aktivitetene blir flotte, men det helt spesielle er at hele verden er på leir sammen. Opplegget er slik at vi fra rike land betaler mer enn speidere fra fattige land. Det koster mye å delta, men opplevelsen strekker seg over mer enn et år og gir minner, venner og opplevelser som varer livet ut.

OVER 20 NORSKE TROPPER

Våren 2018 blir troppene satt sammen. En tropp består av fire ledere og 36 speidere fordelt på fire patruljer. Hver tropp skal på tre troppsturer i Norge for å bli godt kjent og forberede jamboreen før reisen til Amerika. Vi forventer å bli over 20 tropper, og kanskje passerer vi 1 000 totalt fra Norge. Troppene vil stort sett bestå av speidere og ledere fra samme kant av landet. Mange vil nok kjenne noen i sin tropp fra før, men det vil også være flere nye. Alle vil få god trening i patruljesystemet, og lederne vil få god veiledning underveis, slik at troppene fungerer best mulig.

Jambo Burger: Vi laget en egen burgerbar på torget midt i Nord 2017, den ble godt besøkt! Maten var inspirert av arrangørlandene – burgere fra USA, nachos fra Mexico og pannekaker med lønnesirup fra Canada. Vi fikk møtt mange som vil bli med på jamboree i 2019.

DEN NORSKE KONTINGENTEN:

- Alle må søke, og frist: 1. november 2017.
- Speidere må være født i tidsrommet 22. juli 2001 –21. juli 2005 (ingen unntak).
- Alle født 21. juli 2001, eller før, kan søke om å være leder i tropp (født før 2000), eller om å delta som IST (internasjonal stab).
- Hvis det ikke er plass til alle, vil de som søkte tidlig i stor grad bli prioritert.
- Troppene settes sammen våren 2018.
- Troppsturer (3 stk) og forberedelser gjennomføres høsten 2018 og våren 2019.

OM 24TH WORLD SCOUT JAMBOREE:

- Verdensspeiderleir i West Virginia, USA, fra 22. juli til 2. august 2019.
- USA, Canada og Mexico samarbeider om å arrangere leiren.
- Opp mot 50 000 deltakere, inkludert internasjonal stab.
- Norge (og Norden) arrangerte World Scout Jamboree i 1975 på Lillehammer.
- Temaet for jamboreen I 2019: «Unlock a new world».

PRIS OG MER INFO:

- Pris: Kr 38 000 (syv innbetalinger fordelt på litt over et år). Alle har samme reiseopplegg.
- Inkluderer: Jamboreen, tre obligatoriske troppsturer i Norge før reisen, fly t/r utreiseflyplass i Norge, «Troppstur Amerika», mat og profilartikler/merker.
- «Troppstur Amerika» er en tur på ca. fem dager før jamboreen i Washington-området.
- Mer info, bakgrunn for pris, opplegget og annet: www.jamboree2019.no

«BE A KEY!»

Jamboreen har «Unlock a New World» som motto, og de norske speiderne som blir med til USA skal ha sitt eget motto: «Be a key!». Vi har endret litt på norgeskartet og laget en stilig nøkkel som symbol sammen med en jordklode med nøkkelhull. Vi skal alle bli mer bevisste på hva vi kan gjøre for at verden skal bli et bedre sted – og hvordan vi kan være en «nøkkel» for å bidra til det.

Hvis det blir flere speidere som søker enn det vi klarer å sette sammen troppsledelser til, må vi dessverre avslå søknader fra speidere. Da vil vi særlig gi plassene til dem som har søkt tidlig.

Be a key! Mottoet vårt er inspirert av mottoet for jamboreen: «Unlock a New World». Derfor har vi laget vår egen nøkkel – som hver norske jamboreetropp skal få sin egen versjon av, og med sitt navn på.

TA ET MERKE

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: PRIVAT

STATSMINISTEREN

Tiril Fosen
tirilfosen@gmail.com

Oslo, 24. april 2017

Kjære Tiril;

Takk for mail om hvordan du synes det er å være barn i dag.

Det er flott at du tenker på de som ikke har det så godt som deg, og ønsker at foreldre skal ha muligheten til å arbeide. Dette er noe alle politikere i Norge til en hver tid har hatt stor fokus på, og selv om tidene forandrer seg og arbeidsplasser blir borte vil vi gjøre vårt ytterste for at de som vil og kan jobbe skal få gjøre det.

Jeg ønsker deg lykke til videre med skole, speider- og andre fritidsaktiveter.

De beste hilsener fra

Erna Solberg

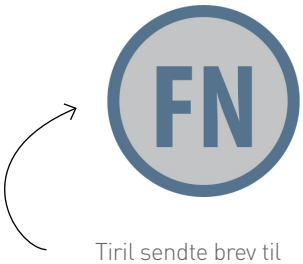

Tiril sendte brev til Erna Solberg for å ta FN merket.

BREV TIL EN STATS-MINISTER

Tiril Fosen fra patruljen Panda i Sætre speidergruppe liker å ta speidermerker. Dermed skrev hun et brev til statsminister Erna Solberg, og fikk svar.

Tiril har vært speider i fire år, og siden hun begynte i troppen, har hun tatt hele 18 merker! Et av de ferskeste merkene på skjorta hennes, er FN-merket. For å ta merket, skal speideren skrive et brev til statsministeren. I vår satte Tiril seg ned og skrev dette:

***Hei Erna**, hvis du leser dette. Jeg er en 12 år gammel jente som skal ta et speidermerke. I speidermerket skal man skrive et brev (jeg skriver mail) om hvordan det er å være barn i Norge, og hva vi kan gjøre for at dette kan bli et bedre land for barn.*

Først vil jeg starte med hvordan jeg og familien min har det. Vi har et ganske stort hus, vi har en hund, skal til Australia neste sommer og skal få solcellepanel på garasjen snart. Altså ganske fint. Jeg har en lillebror, mor, far og som sagt en hund. Jeg er veldig glad i alle sammen. Jeg er ganske glad i å lese på vg.no og nyhetene, så jeg får med meg ganske mye som skjer. Jeg driver med mange fritidsaktiviteter og har en ganske travel hverdag. Jeg vil at alle barn i Norge skal ha det like bra som meg, om ikke bedre. Det som er viktigst for at det kan skje, er jobb. Foreldrene mine har veldig bra jobber og jeg er veldig stolt av dem. Jeg gleder meg allerede til å få jobb, tjene penger og ordne med økonomi. Jeg vil at dere i staten skal lage flere jobber sånn at enhver forelder som bor i Norge skal ha mulighet til å jobbe. Dette er ordene til ett barn som kanskje ikke har så mye betydning, men jeg bryr meg. Jeg vet at hvis du leser dette, så kommer du til å skrive «vi jobber med det», men det må skje fortere. Å rive bygninger som folk jobber i er ikke å jobbe med saken. Jeg kunne gjort nesten alt for at barn kan ha de samme mulighetene som meg. Håper dere kan ta dette til etterretning.

Hilsen Tiril

Et par uker senere fikk Tiril svar fra statsministeren, som skrev:

Kjære Tiril

Takk for mail om hvordan du synes det er å være barn i Norge i dag. Det er flott at du tenker på de som ikke har det så godt som deg, og ønsker at foreldre skal ha muligheten til å arbeide. Dette er noe alle politikere i Norge til enhver tid har hatt stor fokus på, og selv om tidene forandrer seg og arbeidsplasser blir borte, vil vi gjøre vårt ytterste for at de som vil og kan jobbe skal få gjøre det.

Jeg ønsker deg lykke til videre med skole, speider- og andre fritidsaktiviteter.

De beste hilsener fra Erna Solberg

Se mer om brevet og ta merket selv på neste side →

Tiril synes det var gøy å få svar fra statsministeren. – Jeg ble så overrasket! Ikke egentlig over hva hun svarte, men over at jeg fikk svar, det hadde jeg ikke trodd. Jeg synes svaret hennes var bra.

VILLE VÆRE STRENG

– Er du opptatt av politikk?

– Ikke egentlig, men jeg liker godt å følge med på ting, på hva som skjer i verden, som klimaforandringene. Dem er jeg opptatt av. Jeg tror det kan bli ganske ille hvis vi ikke gjør noe med dem. Politikere må ta tak i problemene der det er verst, som i Asia. Hvis vi for eksempel får båter som kan samle opp søppel fra havet, tror jeg det kan bli bedre.

– Hvordan jobbet du med brevet til statsministeren?

– Jeg skulle skrive om hvordan det er å være barn i Norge, og derfor ramset jeg først opp ting som jeg synes er bra, og så noe som jeg synes kan bli bedre. Og så prøvde jeg å være streng, forklarer Tiril.

– Jeg har hørt mye om at det kan være vanskelig å få jobb. Jeg har sett på serien «Jenter» på NRK Super, hvor moren til en av hovedpersonene mistet jobben sin og hadde lite penger. Noe av det verste, syntes den jenta, var at folk fikk vite om det, så det var både trist og flaut for henne at moren ikke hadde jobb.

NÅR EN BYGNING SKAL RIVES

– Hvorfor skrev du at «Å rive bygninger som folk jobber i er ikke å jobbe med saken.»?

– I sentrum der jeg bor er det en bygning som skal rives, og i den bygningen er det en kebabsjappe som mange er glade i. Han som driver den er hyggelig, og betyr mye for mange. Kjøper du en is der på vei til stranda, for eksempel, gir han deg ekstra store iskuler. Men nå må han stenge, siden bygningen skal rives, og kanskje det ikke blir så lett å starte på nytt et annet sted.

– Hva gjorde at du bestemte deg for å ta FN-merket?

– Jeg synes det er veldig gøy å ta merker, jeg liker å gjøre forskjellige ting og å lære noe nytt, og så er det gøy med merker på skjorta og på leirbålskappa. FN-merket valgte jeg fordi det har med verden å gjøre, jeg synes det er spennende, og så har vi jo mye om det på skolen.

SPAREPROSJEKT FOR FERIEN

– Nå har du sagt din mening til statsministeren. Hva annet tenker du at barn og ungdommer kan gjøre for å få til forandringer i verden?

– Når vi er ute, kan vi plukke søppel. Vi kan videreformidle ting vi kan og vet til voksne, for eksempel kan vi få dem til å bli bedre til å kildesortere. Og så kan vi si fra hjemme om at en ikke skal kaste mat, men at det går an å ha med rester som skolemat. Vi kan også foreslå å spise mindre kjøtt.

– Har du gjort noe av dette hjemme?

– Foreldrene mine er ganske flinke allerede. Akkurat nå har vi et spareprosjekt hjemme som går ut på at vi skal bruke mindre penger på mat, og i stedet spare til noe morsomt vi kan gjøre når vi skal til Australia. Derfor handler vi mat som er på tilbud, ofte mat som holder på å gå ut på dato, og da tror jeg ikke det er særlig populært hvis jeg foreslår at vi skal ha dyre veggisburgere til middag!

– Hvilket merke holder du på med å ta nå? – Speiderhistoriemerket!

– Hva liker du best med speideren?

– Å bli kjent med nye og å være ute i naturen! Det er gøy når det begynner nye i patruljen. Nå har jeg søkt om å delta på jamboreen i USA i 2019, jeg håper at jeg får være med!

Her er ermet på Tirils speiderskjorte med seks av de 18 merkene hun har tatt siden hun begynte i troppen til Sætre speidergruppe.

LØSNING KRYSSORD

S	**P**	E	I	D	E	R				
V	**A**	N	N	F	L	A	S	K	E	
G	**N**	A	G	S	Å	R				
K	**N**	I	V							
L	**E**	I	R	B	Å	L				
S	**K**	A	T	T	E	J	A	K	T	
H	**A**	R	E							
E	**K**	K	O							
B	**E**	L	T	E						
K	**R**	Å	K	E						

LØSNING FINN FEM FEIL

TA ET MERKE

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: CF SALICATH | KILDER: NRK SUPER, WAGGGS.ORG OG SCOUT.ORG

TA FN-MERKET, DU OGSÅ!

Er du, som Tiril, opptatt av hvordan barn og unge har det, og av hvordan vi kan skape en bedre verden? Ta FN-merket.

De forente nasjoner, eller FN, ble opprettet 24. oktober 1945, rett etter at 2. verdenskrig var over.

50 land signerte avtalen i 1945. FN skulle skape fred i verden og samarbeide om å løse forskjellige verdensproblemer. I dag er 193 land medlemmer av FN. Den 24. oktober hvert år markeres FN-dagen.

FN jobber også med for eksempel menneskerettigheter. Barnekonvensjonen, det vil si barnas rettigheter, er bestemt i FN.

Akkurat som FN, er nesten alle verdens land med i verdensspeiderforbundene WAGGGS og WOSM. De to forbundene samarbeider med FN for å løse globale utfordringer, særlig de som handler om klimaet på kloden vår, om jenters rettigheter, om vold mot kvinner og om fredsarbeid.

FNs generalsekretær fra 2007 til 2016, Ban Ki-moon har vært speider i mange år. Han har flere ganger snakket om hvor stor glede og nytte han har hatt av å være speider.

I 2016 besøkte han Hellas, og tok seg tid til å møte speiderne der. Han takket og roste dem for innsatsen deres for flyktningene som har kommet til landet på grunn av borgerkrigen i Syria. Samtidig takket han speidere over hele verden for innsatsen de gjør for å skape fred og forståelse mellom mennesker.

FAKTA OM VERDENS-SPEIDERFORBUNDENE

World Organization of the Scout Movement (WOSM) er verdensforbundet for guttespeidere. WOSM ble opprettet av speidingens grunnlegger, Robert Baden-Powell i 1922 Alle gutter som er speidere i Norge, er medlemmer av WOSM.

World Association of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS) er verdensforbundet for jentespeidere. WAGGGS ble opprettet av Olave Baden-Powell (gift med Robert Baden-Powell) i 1928. Alle jenter som er speidere i Norge, er medlemmer av WAGGGS.

WOSM og WAGGGS har til sammen 50 millioner medlemmer!

SLIK TAR DU FN-MERKET:

- Finn ut hva FN står for og hvordan FN er organisert.
- Få tak i barnekonvensjonen og les om barn og unges rettigheter. Lag en liste over de rettighetene som er viktigst for deg og forklar hvorfor de er viktige.
- Finn ut hva slags forhold det er mellom barnekonvensjonen og norsk lov. Finn også ut om det skjer noe hvis barnekonvensjonen brytes. Finnes det brudd på barnekonvensjonen i Norge? Hvordan kan vi gjøre noe med det?
- Skriv et brev til Norges statsminister om hvordan det er å være barn i Norge og hvordan du mener Norge kan bli et enda bedre sted for barn.

PEFFENS HJØRNE

TEKST: KSENIA SAZONOVA

TEMA: PATRULJE-BYGGING

Speideren er i gang igjen etter sommeren, og dere har nok fått, eller kommer snart til å få, nye speidere i patruljen. Kanskje er hele patruljen ny, til og med! Hvor godt kjenner dere hverandre? Hva vet dere om hverandres interesser, egenskaper, talenter og ferdigheter? Stoler dere på hverandre? Finner dere løsninger sammen hvis noe er vanskelig? Når dere kjenner hverandre godt, er det enklere å få til et bra samarbeid. Samarbeid er det viktigste verktøyet patruljen har.

Patruljesystemet er en del av det vi kaller for *speidermetoden*, altså en del av den spesielle oppskriften som gjør speiding til speiding. Symbolet vi bruker for å illustrere patruljen, er et snøfnugg. Forklaringen på hvorfor, ligger i disse fine ordene:

Snøfnugg er noe av det skjøreste som finnes i naturen. Men se hva de får til når de jobber sammen!

Det tar tid å bygge opp et godt patruljesamarbeid, og når det kommer nye i patruljen, må dere gjøre dette «byggearbeidet» på nytt. Husk på det når dere planlegger patruljemøtene, og sett av litt tid til patruljebygging på hvert møte, det er både lurt og gøy! Her er tips til noe dere kan gjøre. Det er morsomme og utfordrende aktiviteter som handler om å samarbeide og å stole på hverandre. Prøv dem ut på et patruljemøte eller flere!

Peffens hjørne – forkortet pH – gir deg svar på mye av det du lurer på som peff. Forkortelsen pH er hentet fra kjemi, og brukes vanligvis i forbindelse med målingen av surhetsgraden i vann og lignende. I Peffens hjørne skal vi måle ikke surhets-, men sunnhetsgraden i patruljen. Her får du råd og tips som gjør livet i patruljen enda bedre! Send gjerne spørsmål og forslag til ting du vil lese om i Peffens hjørne til: ks@speiding.no

GJENNOM SPINDELVEVET ...

Spenn opp to tau mellom to trær, det ene ca. en halv meter over bakken og det andre halvannen meter over bakken. Del inn dette feltet i mindre ruter ved hjelp av f.eks. sisal, tauene og trestammene, men ikke mindre ruter enn at én speider av gangen passer gjennom gjennom en rute. Alle i patruljen skal etter tur gjennom én og én rute i «spindelvevet» med hjelp fra hverandre, og hver rute kan brukes bare én gang. Når en speider har kommet seg gjennom én rute, kan han/hun bare hjelpe til fra sin side av spindelvevet. Dere skal ikke bruke trærne til å komme dere gjennom rutene. Nå er det om å gjøre å samarbeide godt!

Gjør oppgaven vanskeligere med f.eks. bind for øynene, eller ved at dere ikke får snakke sammen.

«LEAN ON ME» - 1

Dette er en tillitsøvelse hvor det er en fordel å være minst seks speidere. Alle står tett sammen i en ring med ansiktet vendt inn i ringen. Så snur alle seg samme vei – enten til høyre eller til venstre – og tar ett skritt mot midten av ringen. Nå skal alle prøve å sette seg ned samtidig – på hverandres fang! Målet er at beina til den som er bak deg, skal gi deg støtte, mens du støtter den som er foran deg. Alle passer på at den som sitter på fanget deres, ikke faller ned.

«LEAN ON ME» - 2

Dette er en øvelse som passer for en patrulje på minst fem speidere. Alle står i ring, med ansiktene vendt inn i ringen, unntatt én, som står i midten. Stå så tett som dere kan, samtidig som den som er i midten skal ha litt rom til å bevege seg. Alle i ringen holder hendene foran seg i bryst-/skulderhøyde, med bøy i albuene og håndflatene mot den som er i midten. Nå kan speideren i midten lukke øyne, slappe av og begynne å lene seg i den ene retningen, for eksempel bakover. Den som står bak, tar imot og dytter rolig og forsiktig videre. Slik kan speideren i midten bli «sendt» rundt og fram og tilbake i ringen en god stund, uten selv å gjøre noe annet enn å holde seg oppreist.

For å lykkes, må alle stå tilstrekkelig nærme hverandre og gjøre sin del av oppgaven godt.

TEGNESERIE

AV: FRODE ØVERLI

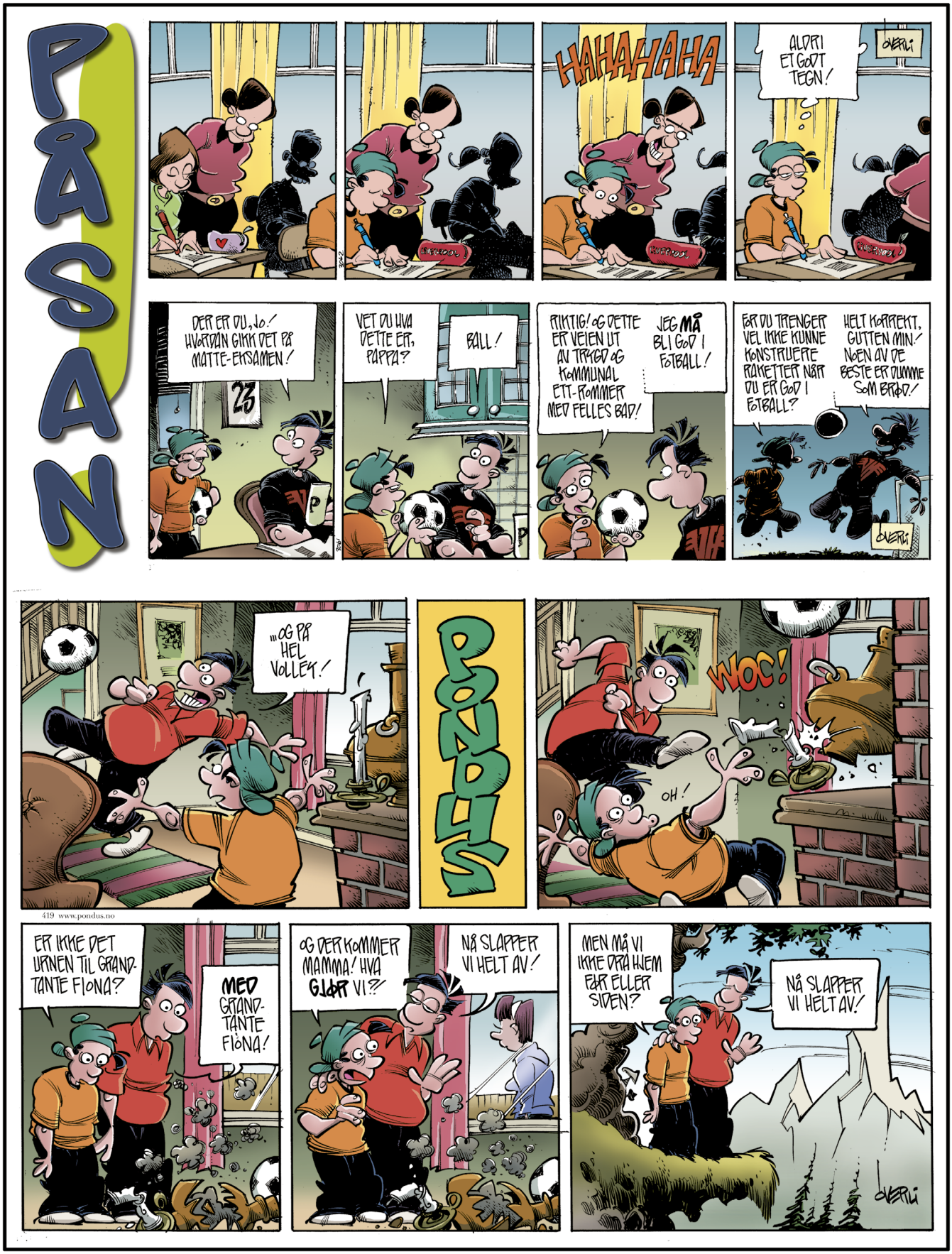

Mål: K-3

PREMIEQUIZ

FOR STIFINNERE OG VANDRERE

Finn rett svar i bladet!

Hva ba dronning Sonja speiderne i Lødingen om oppskrift på da hun og kong Harald besøkte dem i 1992?

- ◯ Muffins i appelsin
- ◯ Sjokoladekake på bål
- ◯ Pinnebrød

Hva opplevde speiderne fra 1. Søgne under armadaen på vei til landsleir i Bodø i sommer?

- ◯ Båten gikk på grunn.
- ◯ De fikk selskap av hval en natt.
- ◯ Et av seilene revnet.

Hvilke farger var det på speiderskjerfet som ble laget til Norges speiderforbund i 1978?

- ◯ Grønt, hvitt og oransje.
- ◯ Rødt, hvitt og blått.
- ◯ Blått grønt og rødt.

Hvilken speidergruppe kommer patruljene Blubb blubb og Leviathan fra?

- ◯ Trondheim FSK speidergruppe
- ◯ Kampen KFUK-KFUM-speidere
- ◯ 2. Sandnes sjøspeidergruppe

Hva fikk speiderne fra Måløy speidergruppe premie for i år?

- ◯ De hadde det beste innslaget i hovedparaden under Måløydagene.
- ◯ De vant NM i speiding.
- ◯ De hadde den høyeste portalen på landsleiren.

Hvor skal verdensspeiderleiren være i 2019?

- ◯ I Mexico
- ◯ I USA
- ◯ I Canada

Hva var Tiril spesielt opptatt av i brevet sitt til Erna Solberg?

- ◯ At det er viktig å ta vare på miljøet.
- ◯ At alle foreldre skal få mulighet til å jobbe.
- ◯ At alle barn skal få gå på fritidsaktiviteter.

Daniel Borøy fra 1. Søgne sjøspeidergruppe vant Speiderboka i premiekonkurransen i Speideren nr. 1/2017. Neste gang kan det være du som er blant de to heldige vinnerne som får en flott premie fra Speidersport! **Svarfrist: 20. oktober**.

VINN

eller

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Telefonnummer: .....

E-post: .....

Hvis jeg vinner, vil jeg helst ha

- ◯ Speiderboka
- ◯ Alltid beredt førstehjelpssett

KLIPP UT, ELLER KOPIER SIDEN, OG SEND DEN TIL

Norges speiderforbund,
Postboks 6910 St.
Olavs plass, 0130 Oslo.
Merk konvolutten med
«Speideren»

FORELDREINFORMASJON

NY I SPEIDEREN?
Er barnet ditt ny i speideren, og du er usikker på hva som trengs av utstyr? Snakk med lederen i den lokale speidergruppa di. Han/hun vil vite hva som kreves av utstyr der dere bor.

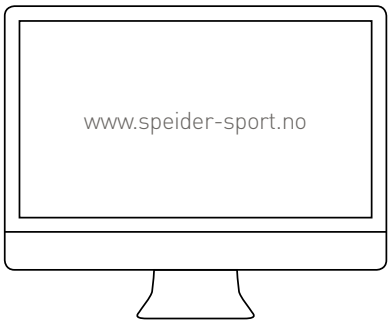

SPEIDERENS EGEN BUTIKK
Speider-sport er Norges speiderforbunds egen butikk. Den finner du på Internett, på www.speider-sport.no. Her finner du alt av speiderklær og utstyr, blant annet speiderdrakten.

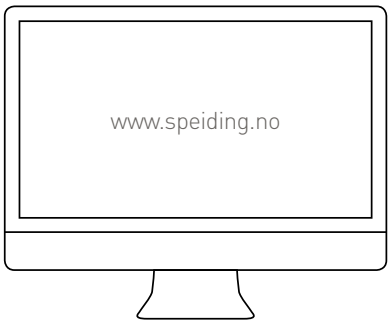

SPEIDERNE ER PÅ NETT
Norges speiderforbunds nettside er www.speiding.no. Her finner du blant annet kontaktinformasjon til forbundskontoret og informasjon om medlemskap og forsikringer. Følg oss gjerne også på Facebook:
www.facebook.com/speiderforbund

Mange grupper har også egne nettsider, spør lederen i speidergruppa di!

MEDLEMSINFORMASJON

Som medlem i Norges speiderforbund har du bestemte rettigheter, muligheter og plikter. På denne siden har vi samlet en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap.

MEDLEMSFORDELER

- Mange nye venner
- Unik praktisk kunnskap
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Mange flotte opplevelser på møter og turer
- Medlemsbladet Speideren for din aldersgruppe tre-fire ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereiendommer og speiderbåter
- Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets, korps eller forbund

MEDLEMSKONTINGENT
Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengig av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på denne støtten er avhengig av hvor mange registrerte medlemmer Norges speiderforbund har, det vil si medlemmer som har betalt medlemskontingenten. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelsen. Alle speidere får medlemskort. For at medlemskortet skal bli gyldig må du huske å krysse av for «Kvittering tilbake» eller «Oblat for medlemskort» ved betaling over Brevgiro eller via Nettbank. Du får da tilsendt en oblat fra banken som skal festes på medlemskortet. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer, og med riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT
Alle medlemmer har et seks-sifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen, medlemskortet og sammen med adressen på baksiden av Speideren. Nummeret skal blant annet oppgis ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Ønsker du å melde deg ut av speideren må du si i fra til din lokale leder og/eller sende en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

NORGES SPEIDERFORBUND
Besøksadresse:
St. Olavs gate 25, 0166 Oslo

Postadresse:
Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30 • E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

HELT
VILT